

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12P/168/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7823202016
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Svičinová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7823202016.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Antóniou Svičinovou, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: V. J., X.. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafárikova 112, Rožňava, dieťa rodičov: matka A. M., X.. XX.XX.XXXX, V. L. K., K. L. XX, V.Č.. L. K.C., K. L. XX a otec E. J., X.. XX.XX.XXXX, V. L. J. XX, v konaní na návrh matky o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Rožňava č.k. 12P/116/2021 - 101 zo dňa 1.3.2022 vo výroku I. tak, že zvyšuje výživné zo strany otca E. J., X.. X.X.XXXX na mal. V. J., X.. X.X.XXXX zo sumy 100 eur na sumu 150 eur mesačne, ktoré je otec povinný uhrádzať vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky, počnúc dňom 1.9.2023.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 1.9.2023 do 9.10.2023 v sume 93,55 eur je otec povinný uhradiť do rúk matky do troch dní od doručenia tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 12.09.2023 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na maloletého na sumu 170,00 eur mesačne.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletý od septembra začal chodiť na základnú školu, čím sa zvýšili výdavky. Na cestovanie každý deň je to cca 13,80 eur mesačne, školské pomôcky ju na začiatku roka vyšli na okolo 100,00 eur. Dieťa rastie, potrebuje nové oblečenie. Žije v dvojizbovom dome s druhom a maloletým. S druhom má spoločnú dcéru. Výdavky na podnájom činia 370,00 eur mesačne. V zimnom období majú výdavky na drevo 350,00 eur. Jej druh pracuje brigádnicky. Matka je nezamestnaná. Stará sa o tri maloleté deti, na ktoré poberá prídavky na deti vo výške 160,00 eur, ďalej náhradné výživné 100,00 eur. Má aj exekúcie, mesačná splátka je 50,00 eur. Uviedla, že otec o syna neprejavuje žiaden záujem.

3. K návrhu matky sa vyjadril otec podaním doručeným súdu dňa 03.10.2023. Uviedol, že na syna pravidelne prispieva a načas. Matka mu volala, že maloletý nastupuje do školy, obratom jej zaslal 30,00 eur. Vždy mu ale škaredo nadáva, tak s matkou prestal komunikovať. Žije v staršom rodinnom dome po rodičoch. Teraz pracuje na dohodu na pár hodín týždenne, priložil aj adresu zamestnávateľa. Je ochotný prispievať sumou 120,00 eur mesačne. Ak sa časom zlepší jeho situácia, rád pošle aj viac.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy, a to návrh matky, správu kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov, súdom vyžiadané správy, charakteristiku žiaka, pripojený spis tunajšieho súdu sp.zn. 12P/116/2021, ostatný spisový materiál a zistil takýto skutkový a právny stav:

5. Súd pojednával dňa 09.10.2023 v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním bez jeho prítomnosti.

6. Matka na predmetnom pojednávaní uviedla, že návrh podala z toho dôvodu, že syn nastúpil do prvého ročníka základnej školy, s čím má zvýšené výdavky. Musela mu nakúpiť pomôcky, ošatenie, platí rôzne školské poplatky, ďalej poplatok za družinu. Otec v súčasnosti posiela výživné vo výške 100,00 eur, snažila sa s ním nejako dohodnúť na zvýšení, ale nebolo to možné. Raz poslal 20,00 eur navyše, ale to bolo všetko. Iným spôsobom sa na výžive maloletého nepodieľa, vôbec ho nekontaktuje, nenavštevuje, nezasiela žiadne darčeky. Naposledy sa spolu ešte videli v tom čase, keď odišla od neho zo spoločnej domácnosti. Odvtedy syna žiadnym spôsobom nekontaktoval. Matka ďalej udala, že výdavky tak ako ich špecifikovala v návrhu, sedia. Teda sú to výdavky na cestovné 13,80, šk. pomôcky a to zošity 7,00 eur, peračník 10,00 eur, šk. taška 35,00 eur, prezuvky 10,00 eur, pomôcky na výtvarnú výchovu 20,00 eur, obuv na telesnú výchovu 12,00 eur, úbor na telesnú 10,00 eur, plus hygiena do školy, poplatok ZRPŠ 10,00 eur, triedny fond 12,00 eur, ŠKD 24,00 eur, pracovné zošity 4,00 eur. V súčasnosti žije v spoločnej domácnosti so svojim druhom, za podnájom platia 370,00 eur mesačne, plus drevo v zimnom období 350,00 eur. Priateľ je zamestnaný brigádnicky, matka je na rodičovskej dovolenke, okrem maloletého má ešte ďalšie dve mal. deti. S otcom sa pokúšala viackrát telefonicky spojiť, aby sa dohodli na zvýšení výživného, avšak otec si ju zablokoval. Na otázku súdu, či matka poberá rodičovský príspevok, matka udala, že už nie. Maloletá dosiahla 4 roky, avšak nie je odplienkovaná, nevzali ju do škôlky, z tohto dôvodu sa nevie zamestnať.

7. Kolízny opatrovník navrhol podanému návrhu matky vyhovieť, zvýšiť výživné na sumu 150,00 eur, je toho názoru, že takáto výška výživného zodpovedá odôvodneným výdavkom maloletého v jeho veku.

8. Zo správy zamestnávateľa otca, spol. G1 MONITOR s.r.o., so sídlom v Košiciach vyplýva, že otec bol v spoločnosti zamestnaný od 15.04.2019 do 31.05.2023. Priemerná mesačná mzda otca za rok 2022 činila sumu 797,00 eur v čistom a za rok 2023 sumu 923,00 eur v čistom.

9. Zo správy ÚPSVaR Rožňava zo dňa 06.04.2023 vyplýva, že matka nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a nie je poberateľom rodičovského príspevku. Je poberateľom prídavkov na deti od 01/2014 vo výške 180,00 eur a je poberateľom náhradného výživného od 06/2021 vo výške 73,51 eur. K 22.09.2023 bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie na ÚPSVaR Rožňava od 24.09.2019 do 28.10.2019. Z evidencie uchádzačov o zamestnanie bola vyradená z dôvodu: zamestnala sa.

10. Zo správy Sociálnej poisťovne, pobočka Rožňava vyplýva, že rodičia maloletého nie sú poberateľmi dávky v nezamestnanosti, nemocenského poistenia ani dôchodkového poistenia.

11. Z komplexného hodnotenia Základnej školy Zlatá 2, Rožňava vyplýva, že maloletý je v školskom roku 2023/2024 žiakom 1.B triedy. S pedagogickými pracovníkmi spolupracuje, rešpektuje vyučujúcich. Na hodinách sa snaží plniť úlohy, vyžaduje si však pravidelnú kontrolu. Dokáže sa pripraviť na vyučovanie. Do školy chodí upravený. Poplatky ZRPŠ - 10,00 eur, triedny fond - 12,00 eur zatiaľ nemá vyplatené. Pracovný zošit do ŠKD 4,00 eur už vyplatili. Náklady na jeden školský rok činia minimálne 600,00 eur.

12. Zo správy ÚPSVaR Rožňava o šetrení pomerov v domácnosti matky zo dňa 04.10.2023 vyplýva, že maloletý V. J., X.. XX.XX.XXXX, pochádza z mimomanželského vzťahu matky A. M., X.. XX.XX.XXXX, L. K. L. XX a otca E. J., X.. XX.XX.XXXX, L. J. XX, S.. R.. Rozsudkom Okresného súdu Rožňava, pod sp. zn. 8P/24/2019-46 zo dňa 12.08.2019 vo výroku o výživnom bola vyživovacia povinnosť otca E. J. na maloleté dieťa určená na sumu 50,00 eur mesačne do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.09.2019. V roku 2021 matka dieťaťa podala opakovane návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa. Sudkyňa tunajšieho súdu rozsudkom pod sp. zn. 12P/116/2021-101 zo dňa 01.03.2022 zvýšila vyživovaciu povinnosť otca na sumu 100,00 eur mesačne, počnúc dňom 01.09.2021, do rúk matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 02.04.2022. Dňa 03.10.2023 bolo vykonané sociálne šetrenie u matky dieťaťa na adrese K., K. L. XX. Matka v čase výkonu šetrenia bola prítomná, v prejednávanej veci uviedla, že bola nútená podať návrh na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, nakoľko jej náklady na dieťa sa enormne zvýšili hlavne na stravu, oblečenie, školské pomôcky a iné. S otcom dieťaťa sa matka chcela dohodnúť,

niekoľkokrát mu telefonovala, avšak otec jej už nedvíhal telefón. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť plní pravidelne vo výške stanovenej súdom. Otec sa o syna vraj nezaujíma, netelefonuje matke ohľadom syna, neposiela mu ani darčeky na narodeniny a Vianoce, žiadnym iným spôsobom sa na výchove a starostlivosti otec nepodieľa. Matka býva so svojimi maloletými deťmi v spoločnej domácnosti s druhom E. F., X.. XX.XX.XXXX. Z ich partnerského zväzku pochádza mal. H. F., X.. XX.XX.XXXX. S rodinou býva aj matkina dcéra F. F., X.. XX.XX.XXXX, ktorá pochádza z bývalého partnerského zväzku matky s partnerom Z. F., X.. XX.XX.XXXX. Rodina obýva dvojizbový rodinný dom s kuchyňou, kúpeľňou s toaletou. Nehnuteľnosť bola zariadená štandardným nábytkom. Hygiena domácnosti bola na dobrej úrovni, bolo čisto a upratané. Zariadenie bolo staršieho typu, ale funkčné, každý mal svoje lôžko. Za uvedenú nehnuteľnosť hradí rodina nájomné vo výške 370,00 eur. Kúrenie v dome je tuhým palivom, za ktoré rodina hradí poplatok vo výške 500,00 eur na rok. V súčasnej dobe je matka z tunajšieho úradu práce poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 180,00 eur a náhradného výživného za neplatené výživné vo výške 73,51 eur na maloletú F. F.. Maloletý V. navštevuje Základnú školu na ul. Zlatá v Rožňave, 1. ročník. Maloletá F. je žiačkou Spojenej školy internátnej v Rožňave z dôvodu diagnostiky MR. Maloletá H. ešte nenavštevuje predškolské zariadenie, matka s ňou zotrváva v domácom prostredí. O maloleté dieťa je zo strany matky náležite postarané, matka starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje na dobrej úrovni, podľa svojich možností a schopností. S výchovou detí jej vypomáha partner, ktorý pracuje brigádnicke v odbore stavebníctvo. Mal. V. má zabezpečené pravidelne základné životné potreby, celodennú stravu a primerané ošatenie podľa ročných období. Poukázali na čas od poslednej súdnej úpravy výživného a opodstatnené zvýšené každodenné potreby maloletého dieťaťa vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, plnenie povinnej školskej dochádzky a voľno časové aktivity. Kolízny opatrovník navrhol preto podanému návrhu matky vyhovieť, zvýšiť výživné na sumu požadovanú matkou, nakoľko takáto výška výživného zohľadňuje každodenné potreby dieťaťa v tomto veku.

13. Podľa ust. § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

14. Podľa ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. Podľa ust. § 62 Zákona o rodine

(1) Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

(6) Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

16. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že návrh matky je dôvodný, keďže od poslednej súdnej úpravy sa odôvodnené potreby maloletého preukázateľne zvýšili. Posledná súdna úprava výživného bola v marci 2022, kedy bol rozsudkom pod sp. zn. 12P/116/2021-101 zo dňa 01.03.2022 otec zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumu 100,00 eur mesačne počnúc dňom 01.09.2021 do rúk matky. V tom čase maloletý navštevoval predškolské zariadenie. V súčasnej dobe maloletý navštevuje 1. ročník základnej školy a priemerné náklady na jeden školský rok činia minimálne 600,00 eur. Výdavky matky na dieťa sa vekom primerane zvyšujú, napr. na učebné pomôcky, ošatenie, výdavky do školskej jedálne, mimoškolské aktivity, výlety. Matka deklarovala výdavky na maloletého v úhrnnej výške cca 200,00 eur mesačne. Matka je toho času nezamestnaná, zabezpečuje osobnú starostlivosť o svoju maloletú dcéru, ešte nenavštevuje predškolské zariadenie. S výchovou detí jej

vypomáha partner, ktorý pracuje brigádnicky v odbore stavebníctvo. V starostlivosti matky má maloletý V. zabezpečené pravidelne základné životné potreby, celodennú stravu podľa svojich možností a schopností. Mesačný príjem matky pozostáva z prídavkov na deti od 01/2014 vo výške 180,00 eur a náhradného výživného od 06/2021 vo výške 73,51 eur. Otec na výživu maloletého pravidelne prispieva sumou 100,00 eur, občas pošle finančné prostriedky aj nad rámec výživného. Raz poslal 20,00 eur navyše. Iným spôsobom sa na výžive maloletého nepodieľa, vôbec ho nekontaktuje, nenavštevuje, nezasiela žiadne darčeky. Naposledy sa spolu ešte videli v tom čase, keď odišli od otca zo spoločnej domácnosti. Odvtedy otec syna žiadnym spôsobom nekontaktoval. V súčasnej dobe je zamestnaný na dohodu, mesačný príjem neuviedol. Vyjadril ochotu prispievať na maloletého sumou 120,00 eur mesačne a v prípade zlepšenia jeho finančnej situácie, prispieje vyššou sumou. Je nepochybné, že pomery na strane maloletého sa zmenili v súvislosti s jeho nástupom na základnú školu, čím matke vznikli vyššie výdavky. Tak, ako bolo uvedené vyššie, matka musela uhradiť školské pomôcky, poplatky spojené s návštevou školy, maloletému bolo potrebné zakúpiť prezuvky, úbor na telesnú výchovu. Každomesačne pribudli výdavky za ŠKD a mimoškolskú činnosť. Aj pomery otca sa od posledného rozhodnutia súdu zmenili. V čase posledného rozhodovania dosahoval otec čistú mesačnú mzdu v priemere 694,85 eur. V súčasnej dobe sa príjem otca zvýšil priemerne na sumu 923,00 eur mesačne. Súd je toho názoru, že u maloletého nástupom do školy došlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá si vyžiadala zvýšenie výživného. Matka zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletého, a preto nemožno zvýšené výdavky na maloletého preniesť rovnakým dielom na oboch rodičov. Keďže otec nezabezpečuje osobnú starostlivosť, ani sa na takejto forme starostlivosti žiadnym spôsobom nepodieľa, maloletého nenavštevuje ani nekontaktuje, je povinný sa teda podieľať na plnení výživného vo zvýšenej miere formou finančnou. Takto určené výživné zohľadňuje odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako aj možnosti a schopnosti povinného otca.

17. Súd priznal zvýšené výživné od 01.09.2023, čím povinnému otcovi vzniklo dlžné výživné za uvedené obdobie do 09.10.2023 v úhrnnej sume 93,55 eur (za mesiac september 2023 uhradil otec výživné vo výške 100,00 eur, dlžné výživné je tak vo výške 50,00 eur, za október 2023 otec neuhradil výživné, preto za 9 dní vzniklo otcovi dlžné výživné v sume 43,55 eur), je otec povinný uhradiť do rúk matky do troch dní od doručenia tohto rozsudku.

18. Súd o povinnosti nahradiť trovy konania nerozhodoval v zmysle ust. § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Podľa § 376 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.